

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

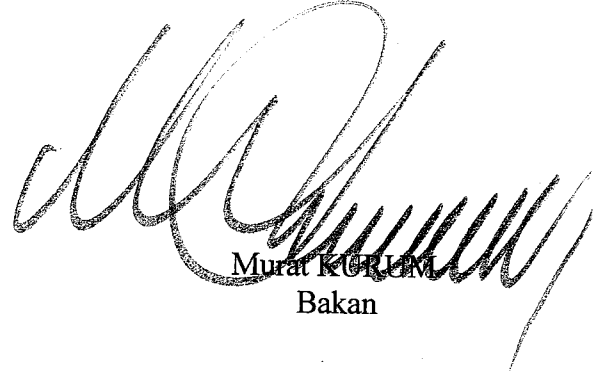
Sayı :30824082-610-11691550
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

05 Şubat 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/12842 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7/12842
GK 164

SORULAR

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İzmir İl Müdürlüğü'nün internet sayfasında "İZMİR ili KARABURUN, ilçesi Pirenli Dağı, Kurkaya Tepe, Yayla Düzü, Değirmen-tepe, Çataltepe, Mınıslı Mevkii sınırları içerisinde, LODOS KARABURUN ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. tarafından yapılması planlanan KARABURUN RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ YARDIMCI KAYNAK GES (99,9999 MWe/99,9999 MWp/99,9999 MWm-Toplam:118,9 ha) projesi ile ilgili olarak 12.04.2023 tarihinde "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilmiştir" denilerek duyuru yapılmıştır.

Ancak bundan önce, bölgede kurulması planlanan Güneş Enerjisi Santralleri için seçilen bölgenin özellikleri, projenin bölgedeki doğal, toplumsal, ekonomik ve sosyal hayat üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler ifade edilerek söz konusu projeye ilgili olarak bölge halkından yurttaşlar tarafından İdare Mahkemesinde 10 Mayıs 2023 tarihinde "ÇED Olumlu" kararının iptali istemiyle dava açılmış; dava, 2023/812 Esas no ile İzmir 7'inci İdare Mahkemesinde görülmüştür.

Bölgede gerçekleştirilmek istenen GES Projesi ile ilgili yargı süreci devam ederken, proje bölgesindeki bölgedeki 5.000 adet dikili zeytin ağacının idarenin bilgisi dâhilinde kesildiği belirtilmektedir.

Bölgedeki 5 bin dikili zeytin ağaçlarının kesilmesine dayanak olarak ileri sürülen "*marjinal tarım arazisi*" raporu ile ilgili olarak, İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ndeki kamu personeli hakkında şikayet üzerine soruşturma başlatıldığı ve 15.09.2023 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile İzmir İl Tarım ve Orman Müdürünün de görevden alındığı belirtilmektedir.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü kayıtlarında, proje bölgesindeki parsellerin neredeyse tamamının "Zeytinlik" veya "Zeytinli Tarla" olarak kayıtlı olduğu görülmektedir.

2023 Eylül ile 2024 Şubat dönemi arasındaki beş aylık süre içinde beş bin kadar dikili zeytin ağacının kesilmesi, proje bölgesinde yapılacak bir keşif sırasında bölgedeki arazinin vasfını değiştirmeye yönelik bir çalışma olarak da değerlendirilmektedir.

Nitekim dava açan yurttaşların projenin iptali istemine ilişkin ileri sürdükleri gerekçeler, mahkeme tarafından da haklı bulunmuş ve açılan dava sürecinde T.C Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın proje hakkında vermiş olduğu "ÇED olumlu" kararının yürütmesi 22.02.2024 tarihinde durdurulmuştur.

İzmir 7'inci İdare Mahkemesinde 2023/812 Esas no ile devam eden davada ilgili mahkeme sonuçta "ÇED OLUMLU" kararını iptal etmiştir.

- 1) 2023 yılının Eylül ayı ile 2024 yılı Şubat ayı arasında. İZMİR ili KARABURUN, ilçesi Pirenli Dağı, Kurkaya Tepe, Yayla Düzü, Değirmen-tepe, Çataltepe, Mınıslı Mevkiinde bulunan dikili zeytin ağaçlarından kaç tanesi kesilmiştir?
- 2) Söz konusu bölgede belirtilen tarihler arasında kesilen ve sayısının 5 bin civarında olduğu belirtilen dikili zeytin ağaçlarının kesilme gerekçesi nedir?
- 3) Söz konusu bölgede kısa süre içinde 5 bin dikili zeytin ağacının kesilmesi ile, GES projesinin "ÇED Olumlu" kararı almasını sağlamak için söz konusu arazinin vasfını değiştirilmesi mi amaçlanmıştır?
- 4) Binlerce ağacın kesilmesi kararını veren ve bunu uygulayan kamu personeli hakkında bakanlığınızca başlatılan veya bitirilmiş olan herhangi bir idari soruşturma var mıdır?
- 5) Söz konusu GES Projesinin önemli bir bölümünün yapılacağı 163 ada, 37 parsel nolu alan ve diğer parsellerdeki zeytinliklerin korunması için Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır?

CEVAP

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Çevresel etki değerlendirilmesi başlıklı 10. maddesinde "Gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlamakla yükümlüdürler." hükmü bulunmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çevresel etki değerlendirmesi sürecinde yapılması icap eden iş ve işlemleri belirleyen hukuksal düzenleme, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'dir. Bu bağlamda söz konusu projeler 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin hükümlerine bire bir uygun olarak tesis edilmiştir.

Bu itibarla, ÇED çalışmaları; 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümleri ve diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmüş ve ÇED Raporu söz konusu mevzuata uygun olarak hazırlanarak ÇED süreci yürütülmüş ve ÇED kararları verilmiştir.

Bakanlığımızın 13.02.2009 tarih ve 2009/7 sayılı ÇED Uygulamaları Genelgesi Kapsamında "ÇED Olumlu" kararının iptaline karar verilen projelerde mahkemece verilen iptal kararının gerekçeleri dikkate alınarak söz konusu projeye ilişkin revize ÇED Raporu hazırlanmak suretiyle, "Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED)" üzerinden Bakanlığımıza sunulması halinde yeniden değerlendirme yapılır.

İzmir İli, Karaburun İlçesi, Yaylaköy Mevkii Sınırlarında Lodos Karaburun Elektrik Üretim A.Ş. Tarafından "Karaburun Rüzgar Enerji Santrali Yardımcı Kaynak Ges 99,9999 MWe/99,9999 MWp-Toplam:118,9 ha)" Proje sahası ve çevresinin Floristik, Faunistik, Toprak ve Tarımsal yapısını ortaya koymak amacıyla arazi çalışmalarına dayalı bir dizi araştırma ve inceleme gerçekleştirilmiştir.

Araştırma bölgesinin Floristik, Faunistik, Toprak ve Tarımsal yapısının tespitine yönelik çalışmalar literatür taramasının yanı sıra bir dizi arazi çalışmalarına dayanmaktadır. Proje ekibi başta Lodos Rüzgar Enerji Santrali olmak üzere Karaburun Yarımadasında gerçekleştirilen projelerin floristik, faunistik değerlendirilmesi ve ayrıca flora ve fauna izleme amacı ile yaklaşık 6 yıllık bir süreçte arazi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

GES projesi kapsamında yapılmak istenilen toplam GES alanının 68,35 hektarlık alanı 163 ada 37 parsel aittir. Bu alan içerisinde 163/37 parsel numaralı, toplam 11.025,97 m2 alandan oluşan parsel üzerinde doğal bitki örtüsü makiler ve çalılar yer almaktadır. Zeytin ağacı bulunmadığı gözlemlenmiştir. Aynı alanda yer alan 175/80 ve 175/79 no'lu parseller tarla ve ham toprak, 1396 (Yeni 585/72) no'lu parsel ham toprak olarak nitelendirilmiş derinliği 20-50 cm arasında değişen sığ topraklara sahiptir. Alanda yer alan parsellerin tamamının mülkiyeti maliye hazineye aittir. Parseller farklı eğim derecelerine sahip olduğundan su erozyonu ve şiddetli esen rüzgarlar sebebi ile rüzgar erozyonu risklerine sahiptir. Bu nedenlerle alan içerisinde yer alan bazı parseller tarla vasfında olsa da işlenerek tarım yapılması uygun olmayan arazilerdir.

Proje kapsamında Bakanlığımıza yapılan ÇED başvurusunun değerlendirilmesi neticesinde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özellikleri de dikkate alınmak suretiyle, kurum/kuruluş temsilcileri ve Bakanlığımız yetkililerinden oluşan bir inceleme değerlendirme komisyonu teşkil edilmiş olup, İnceleme Değerlendirme Komisyonunda yer alan her kurumun kendi mevzuatı, çalışma ve uzmanlık alanı çerçevesinde detaylı inceleme ve değerlendirmeye tabi tutularak ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.